

Jsem ražen ze slovenského kovu!

Není obvyklé, aby ohlas na článek vyšel v témže čísle časopisu. Tady se to stalo proto, že jsem se při psaní jednotlivých pokračování seriálu *Některé etické a právní otázky v našem oboru* radil se sběrateli a kolegy znalci, a když jsme narazili na zmínku o slovenské známce z roku 1995 k návštěvě papeže Jana Pavla II., ukázalo se, že o ní skoro nic nevíme. Proto jsem se pokusil shromáždit dostupné informace od filatelistů ze Slovenska, a aniž bych čekal na další číslo, rovnou vám je předkládám.

FRANTIŠEK BENEŠ

Před dvaceti lety vyšla na Slovensku tříkorunová známka k druhé návštěvě papeže (Pof. č. 68). Vedle běžného nákladu existují i známky v nečekané úpravě - ražené do masivního plechu z 22-karátového zlata narážovaného ve slovenské části Dunaje. Ražba byla provedena v nepatrném nákladu deseti kusů - poté prý raznice praskla. Vedle toho byl zhotoven i jeden zkusmý odražek, bez naznačeného zoubkování.

Samozřejmě je stěžejní otázkou, za jakých okolností ražby vznikly, zda jde o soukromé medaile (jaké s námětem poštovních známek vznikají běžně všude na světě), nebo zda vydání objednal či zajišťoval stát, stejně jako vydává běžné poštovní známky. Časopis M-R v čísle 4/2000 uvádí: „Menej je ale známe, že na objednávku Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR boli tieto známky vydané vo veľmi malom náklade aj zvláštnou formou na zlatej fólii. ... Jeden kus uvedenej známky daroval vterajší premiér Slovenskej vlády Vladimír Mečiar Svätému otcovi dňa 1. 7. 1995.“

Pokud je citované tvrzení pravdivé a objednatel ražby bylo ministerstvo pošt, samozřejmě to ještě neznamená, že by šlo o skutečnou poštovní ceninu v mimořádně luxusním provedení; přesto by to ražbu vydělovalo z množiny soukromých medailí a řadilo ji to mezi předměty filatelistického zájmu. Proto teď využívám mimořádnou příležitost, kdy se mi ražbu i zkusmý odražek podařilo pro účely seriálu vypůjčit, a nyní si je můžeme prohlédnout na skenech a fotografiích.



Zkusmý odražek bez naznačeného zoubkování.



Otisk původní rytiny vydané známky z roku 1995, se stejným obrazem jako na zlaté ražbě (k níž byl připojen), a ve stejné velikosti, opatřeny podpisem a slepotiskovou značkou autora rytiny Martina Činovského.



Definitivně provedené ražby do zlatého plechu o váze 6 g byly adjustovány na zelený přírodní kámen a vloženy do kazety potažené zeleným sametem. Byla k nim připojena karta s popisem ražby a okolností jejího vzniku, opatřená podpisem a slepotiskovou značkou rytce M. Činovského.

**Pápež Ján Pavol II.
zlatá známka**

Ministerstvo dopravy, pošt a telekomunikácií Slovenskej republiky vydalo pri príležitosti druhej návštevy pápeža Jána Pavla II. príležitostnú poštovú známku. Autorom výtvarnej predlohy je J. Baláz, akademický maliar, rytinu realizoval M. Činovský, akademický maliar.

Zlatú známku v desiatich exemplároch technikou výtiskú do 22 karátového zlata (váha 6 g, formát 37 x 37 x 0,26 mm) vyrýzovaného z Dunaja na území Slovenska realizoval autor rytiny M. Činovský, z ktorých prvý exemplár ako dar Svätému otcovi odovzdal premiér slovenskej vlády V. Mečiar dňa 1. 7. 1995.

Známka je osadená v zelenom kameni.

M. Činovský

Karta vložená do kazety s ražbou.

Jak už jsem zmínil, pro správnou klasifikaci této ražby s obrazem známky s papežem je samozřejmě třeba objasnit okolnosti, za nichž vznikla (text na vyobrazené kartě není v této otázce dostatečně konkrétní). Objednalo ji skutečně ministerstvo dopravy, pošt a telekomunikací SR, jak uvádí článek v M-R, citovaný na předchozí straně? Pokud ano, jistě o tom existuje nějaký doklad. S jeho nalezením by mohli pomoci slovenští sběratelé, a přirozeně i autor rytiny M. Činovský.

Pokud by se oficiální pozadí jejího vzniku neprokázalo, nezbylo by, než ji považovat za soukromý výrobek, jakých na Slovensku, v Česku a v dalších zemích vzniklo a vzniká mnoho. Nehraje přitom roli, že je provedla Státní mincovna, pokud to bylo na soukromou objednávku. (Jde o stejný případ, jako když si někdo soukromě objedná výrobu suvenýru v Poštovní tiskárně cenin; důkazem oficiálnosti není ani fakt, že ražbu předával premiér.)

Pro představu si několik soukromých ražeb ukážeme.



Zjevný omyl firmy - místo 50/50 jen 50 h...

Repliky „světových známkových rarit“ v podobě stříbrných ražeb nabízí několik firem. Na obrázku je kazeta „Národní pokladnice“ nabízená za více než 30.000 Kč, cena obsaženého stříbra přitom činí do 3.000 Kč. No, nekupte to...

<p>SLOVENSKO</p> <p>Materiál: Au 585/1000 Rozměry: 27x34 mm Hmotnost: 5,71 g Náklad: 200 ks Limitovaná ražba</p> <p>* 00007</p> <p><i>M. Činovský</i></p>	<p>“ ÚSTAVA ” vydané pri 5.výročí ústavy SR</p> <p>SLOVENSKO</p> <p>Vydavateľ: Igor Chyňa & Miroslav Kučera Obchodno-sprostredkovateľské združenie</p> <p>Autor: akad. mal. M. Činovský akad. mal. J. Baláz Vyrázila Štátna mincovňa v Kremnici pri príležitosti 5. výročia Ústavy.</p>	<p>SLOVENSKO</p> <p>Materiál: Ag 925/1000 Rozměry: 27x34 mm Hmotnost: 4,21 g Náklad: 200 ks Limitovaná ražba</p> <p><i>O. Mečiar</i></p>
---	--	--

Certifikát a detail vzadu.



Soukromě zhotovené zlaté a stříbrné repliky známek.

Prvá poštová známka Slovenskej republiky “Štátny znak”

<p>Materiál: Au 986/1000 Rozměry: 31x45 mm Hmotnosť: 17,45 g Náklad: 500 ks Limitovaná ražba</p> <p>* 000002</p> <p><i>M. Činovský</i></p>	<p>8</p>	<p>Materiál: Ag 925/1000 Rozměry: 31x45 mm Hmotnosť: 9,34 g Náklad: 500 ks Limitovaná ražba</p>
--	----------	---

Autor výtvarného návrhu: Martin Činovský, akad. maliar
Vyrázila Štátna mincovňa v Kremnici 9. 10. 96
pri príležitosti vydania sto poštových známok Slovenska

Certifikát a detail jeho zadní strany.

Vydavateľ: Igor Chyňa & Miroslav Kučera obchodno-sprostredkovateľské združenie

